

Frančišek Kosar.

(Spisal dr. A. Medved.)

Veseli se mati prava,
Ko časti se njeni sin; —
Le raduj se mati Slava:
Tvoj najboljši ta je sin!

Kosar Slomšku.

T ežko je pisati življenjepis velikim, slavnim možem. Kdo vé, ali popis zadene resnico, ali doseže vrline slovečih velikanov? Ni se-li bati, da narod ne bo dobil dostojnega pojma o njih, da bo prenizko čislal njih zasluge in preskromno slavil njih zlate čednosti, ko bo čital borne vrstice o njihovem delavnem življenju?

Je-li torej čudno, da se ustavlja pravicoljubno pero, ko je treba opisati življenje Frančiška Kosarja — nepozabnega Kosarja, katerega bi imeli še tako radi med seboj in katerega sveži grob zalivamo z grenkimi solzami? Toda jedno tolažilo vendar imamo: to so vnete besede, katere je govoril čudotvorni Gregorij ob smrti svojega nedosežnega učitelja, veleučnega Origena, rekoč: „Tvojih čednostij, o predragi, ne more nikdo zmanjšati, nikdo obsenčiti. Kar je božjega, ostane neizpremenljivo; slab, nezadosten govor mu ne more škoditi. Plemenit in hvalevreden pa je že poskus, tebe proslavljati, ako tudi se govor ne more povspeti do tvoje visokosti...“ Te besede nam dajó pogum, ko zremo na preminulega Kosarja z namenom, da bi popisali njegovo življenje.

* * *

Rajsko lepa je savinjska dolina na spodnjem Štirskem. Kdo ne bi je ljubil? Cvetoči vrtovi krog in krog, plodovito polje se ti smehlja. Ob stranéh pa se razprostira venec zelenih gričev in gor z belimi cerkvicami. Zdrav slovenski

„DOM in SVET“ 1894, št. 15.

rod biva tod, čil in bister mu je duh, blago in za narod neupogljivo srcé mu bije v prséh. Savinjšani so dika in ponos vrlih Slovencev. — Sredi te prekrasne, od Boga toli blagoslovljene doline stoji prijazen trg, „vesele“ Braslovče. Tu se je rodil v hiši šte. 6 dné 10. kimovca leta 1823. Frančišek Kosar. Njegov oče

Frančišek Kosar.

Jožef je bil imovit tržan, usnjar po obrtu. Zraven je opravljal dolgo vrsto let do svoje smrti častno službo trškega župana. Mati, rojena Marija Kovačeva, je bila posebno dobrotljiva in pobožna, čislana daleč okoli. Da je bila odgoja mladega Frančiška skrbna, pač ni treba zatrjevati. Sedemletni Francek je začel obiskavati domačo šolo. Ko jo dovrši v treh letih, vzame ga k sebi njegov stric, ki je bil priljubljen gvardijan očetov frančiškanov v Kamniku. Tam dovrši vrli mladenič l. 1834. tretji razred izredno dobre samostanske šole. Stric se preseli to leto kot provincijal v Novo mesto. S seboj pa vzame prebrisanega

Frančiška ter mu pomore, da pride l. 1835. v latinske šole. Kosar je tu vedno prvi, najboljši dijak. V njegovih spričevalih — pač zlata vrednih — ni videti drugega, kakor same „velike eminencije“. Ko dovrši leta 1840. novomeško gimnazijo, gré v Ljubljano v modroslovje (1840 do 1842). Premeni je kraj svojega delovanja, a ne jeklene marljivosti in angelsko lepega vedenja. Kosarjevi veliki nadarjenosti se je vse čudilo, v spričevalih se kažejo zopet same „velike